AWON AMI ATI AWON AAMI TI AJEJE

MACMILLAN CANCER SUPPORT

OHUN TÍ A Ó WÓNÀ FÚN

Kàn sí ibi iṣẹ́ dokità rẹ nípa èyíkéyìí nínú àwọn àmì yìí tí wọ́n bá ntẹ̀ síwájú, wọ́n kò ṣe é ṣàlàyé tàbí wọ́n ṣàjèjì sí ọ.

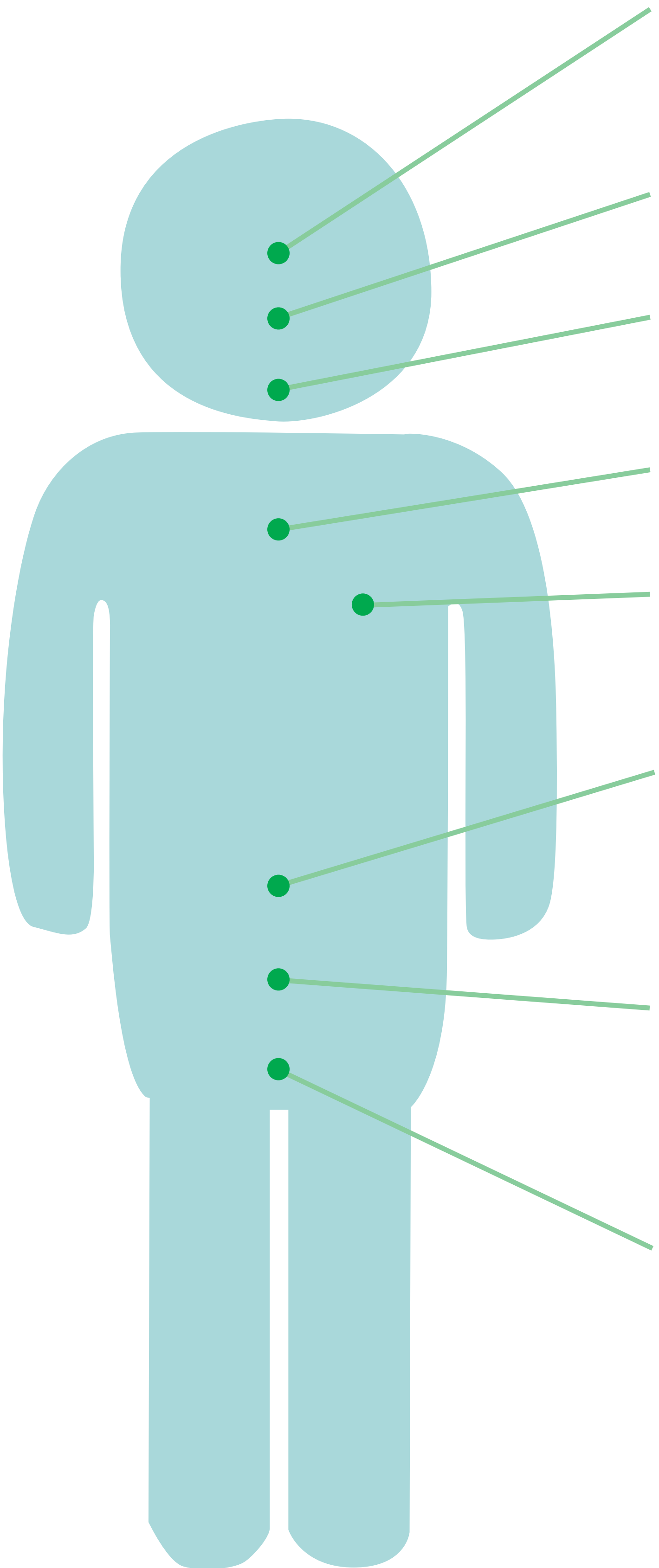

Ara Gbígbóná

Ibà tí ó ju 38°C (100.4°F) tí ó wà fún ọ̀sẹ̀ méjì tàbí jù bẹ́ẹ̀ lọ, tàbí òógùn tàbí àìsàn tí ó wà fún ìgbà pípẹ́ tàbí tí ó sá npadà sẹ́yìn ní gbogbo ìgbà.

Ikọ́ tàbí ohùn tí ó há

Èyíkéyìí nínú ìwọ̀nyí, tí ó wà fún ọ̀sẹ̀ mẹ́ta tàbí jù bẹ́ẹ̀ lọ.

Ìṣòro láti gbé nnkan mì tàbí jẹ nnkan lẹ́nu

Títí dórí jẹ̀díjẹ̀dí tàbí inú kíkún tí ó máa nwáyé fún èyí tí ó pọ̀jù nínú àwọn ọjọ́ fún ọ̀sẹ̀ mẹ́ta tàbí jù bẹ́ẹ̀ lọ.

Ìṣòro ti èémí

Ìmọ̀lára èémí tí kò délẹ̀ láìní èrèdí kan.

Àwọn àyípadà ní ọmú, àyà tàbí orí ọmú

Wíwú tàbí àyípadà yòówù sí ìwòye ọmú, àyà tàbí abíyá rẹ.

Rírù tàbí sísanra

Títí dórí:

- rírù tàbí àìlè jẹun rẹ dáradára láìní èrèdí kan
- níní ikùn tí ó tóbi tàbí wú síi lemọ́lemọ́ tàbí fún ìgbà pípẹ́.

Àyípadà inú

Tí ó nwà fún ọ̀sẹ̀ mẹ́ta tàbí jù bẹ́ẹ̀ lọ, títí dórí:

- nínílò láti túbọ̀ yàgbẹ́ síi tàbí tí ó dínkù síi
- ìgbẹ́ ṣíṣàn (ìgbẹ́ gbuuru)
- ẹ̀jẹ̀ nígbà tí o bá nyàgbẹ́.

Ìṣòro láti tọ̀

Títí dórí:

- nínílò láti tọ̀ lójijì
- ìrora nígbà tí o bá tọ̀
- ẹ̀jẹ̀ nínú ìtọ̀ rẹ.

Wíwú tàbí títóbi síi

Níbi yòówù ní ara rẹ.

Àwọn egbò tàbí egbò inú

- Níbi yòówù ní ara rẹ tàbí ní ẹnu rẹ.
- Tí kò jinná lẹ́yìn ọ̀sẹ̀ mẹ́ta.

Ìrora

Tí ó nwà fún ọ̀sẹ̀ mẹ́ta tàbí jù bẹ́ẹ̀ lọ.

Ẹ̀jẹ̀ yíya tàbí níní egbò

Títí dórí:

- ẹ̀jẹ̀ nínú ìtọ̀ tàbí ìgbẹ́ rẹ
- ẹ̀jẹ̀ nínú itọ́ tàbí èébì rẹ
- nnkan oṣù obìnrin tí ó pọ̀ ju ti tẹ́lẹ̀
- ẹ̀jẹ̀ dídà ní abẹ́ láarín nnkan oṣù kan sí èkejì, lẹ́yìn ìbálòpọ̀ tàbí lẹ́yìn tí nnkan oṣù ti ṣíwọ́
- ẹ̀jẹ̀ nínú omi ara ọkùnrín.

Rírẹ̀

Níní ìmọ̀lára rírẹ̀ fún ìgbà pípẹ́.

Àwọn àyípadà àwọ̀ ara

Títí dórí ara sísú tí a kò lè ṣàlàyé rẹ, tàbí èéyi tí:

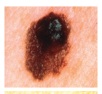

kò dọ́gba tàbí tí kò ṣe déédé

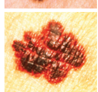

tí ó ní etí tí kò dọ́gba tàbí tí kò dán

ó ju àwọ̀ kan lọ

ó fẹ̀ ju milimità mẹ́fà lọ

iyipada ni iwọn, apẹrẹ tabi awọ, awọn ara nyún tabi ẹjẹ, tabi erunrun

Àwọn àwòrán yìí wá láti wẹbsaìtì ti National Cancer Institute (**cancer.gov**).

Diẹ ninu awọn aami aisan jẹ soro lati sọrọ nipa, fun apẹẹrẹ odidi kan lori iṣan rẹ tabi ẹjẹ ti obo. Ṣugbọn paapaa ti o ba jẹ itiju, o ṣe pataki lati ṣayẹwo.

O lè béèrè láti rí dokità rẹ lọ́kùnrin tàbí lóbìnrin tàbí nọọsì, ṣùgbọ́n èyí lè má ṣeéṣe nígbà gbogbo.

NJE O NI AAMI KANKAN?

Ti o ba ni awọn ami tabi awọn aami aisan, jẹ ki dokita rẹ ṣayẹwo wọn.

Fun atilẹyin, itọsọna tabi alaye diẹ sii, pe Macmillan ọfẹ lori **0808 808 00 00**, ọjọ meje ni ọsẹ, lati ago mẹjọ owurọ si ago mẹjọ ni alẹ, tabi se abewo si **macmillan.org.uk**

© Macmillan Cancer Support, February 2020. 3rd edition. MAC15200_E03_Yoruba. Atunyẹwo igbero ti o tẹle ni osu keji 2023. Atilẹyin akàn Macmillan, ifẹ ti a forukọsilẹ ni England ati Wales (261017), Scotland (SC039907) ati Isle of Man (604). ti o tun nṣiṣẹ ni Northern Ireland.

ÌGBÀ ÀTI BÍ A Ó TI RÍ ÀMÌ KAN YẸ̀WÒ

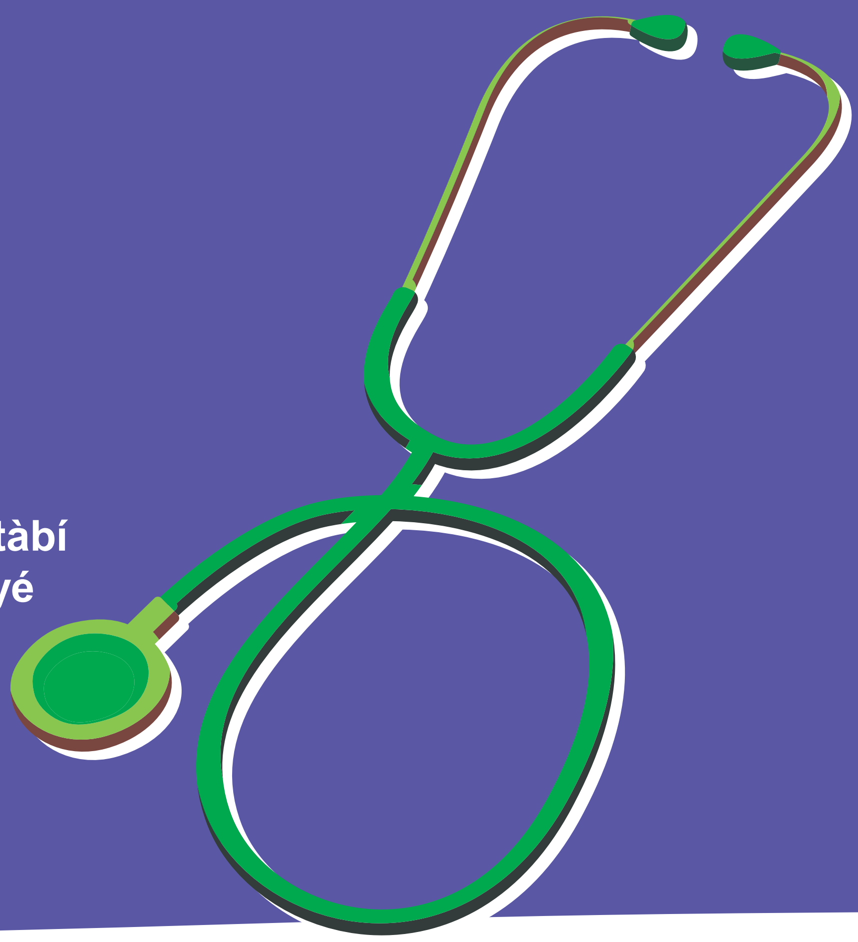

Gbogbo ìgbà ni kí o máa gba ìmọ̀ràn láti ibi iṣẹ́ dokità tàbí nọọsì rẹ tí o bá ní àwọn àmì tí ó wà síbẹ̀, tí a kò lè ṣàlàyé tàbí tí ó ṣàjèjì sí ọ:

Ó ntẹ̀ síwájú – àmì kan tí ó pẹ́ ju ọ̀sẹ̀ mẹ́ta lọ.

Tí a kò lè ṣàlàyé rẹ – àmì kan tí kò ní èrèdí tí ó hàn.

Ó ṣàjèjì – àyípadà kan ní ara rẹ tí kò ṣe déédé fún ọ.

Àwọn ìṣítí fún bíbá dokità tàbí nọọsì rẹ sọ̀rọ̀

1. **Ronú nípa ohun tí o fẹ́ sọ.** Ó lè jẹ́ ìrànlọ́wọ́ láti kọ àwọn àlàyé yìí nípa àmì tàbí àyípadà náà sílẹ̀:

- ohun tí ó jẹ́
- ìgbà tí ó bẹ̀rẹ̀
- bóyá ó jọ ti àtẹ̀yìnwá kan
- ohunkóhun tí ó nmú kí ó sàn tàbí burú síi
- ipa tí ó ní lára ìgbé-ayé rẹ ojoojúmọ́.

2. **Nigba miiran o ṣoro lati ṣe eto lati pade ati pe o lenilo lati pe diẹ sii ju ẹẹkan lọ.** Ṣùgbọ́n tẹ̀ síwájú títí da ìgbà tí o ó gba ààyè kan sílẹ̀. O lè gba ààyè ọlọ́jọ́ pípẹ́ sílẹ̀ bákan náà.

3. **Mú ẹnìkan dání pẹ̀lú rẹ fún àtìlẹ́yìn.** Ó lè sọ pé kí ẹni náà tẹ́tí sílẹ̀ tàbí kí ó kọ nnkan sílẹ̀.

4. **Sọ̀rọ̀ kí o sì tẹ́tí sílẹ̀. Gbìyànjú láti:**

- ṣàlàyé àwọn àmì náà bí o ti rí i sí
- dahun ibeere eyikeyi ni otitọ bi o ṣe le
- béèrè tí o bá nílò ìfitónilétí síi tàbí nnkan kan kò yé ọ
- kọ awọn akọsilẹ, tabi ṣe awọn akọsilẹ lori foonu rẹ.

5. **Rii daju pe o mọ ohun ti yoo ṣẹlẹ tókàn.** Eyi le pẹlu:

- ìgbà tí ó yẹ kí o gba ààyè míràn sílẹ̀
- ibi àti ìgbà tí ó yẹ kí o máa retí ààyè gbígbà sílẹ̀ lọ́dọ̀ dokità akọ́ṣẹ́mọṣẹ́ kan tàbí fún àyẹ̀wò kan
- ẹni tí o ó kàn sí tí o bá nílò ìfitónilétí tàbí àfikún àtìlẹ́yìn.

6. **Ṣe àtúnsọ ohun tí ó yé ọ.** Èyí njẹ́ kí wọ́n lè ṣàlàyé ohunkóhun tí ó bá rú ọ lójú.

7. **Rántí, ní ọ̀pọ̀ ìgbà àwọn àmì kìí ṣe ohun tí ó yẹ kí a fòyà nípa wọn.** Ṣùgbọ́n tí àwọn àmì tí a kò lè ṣàlàyé rẹ̀ bá npadà sẹ́yìn tàbí kò sàn síi, gba ìmọ̀ràn lẹ́ẹ̀kan síi. Pe ibi iṣẹ́ dokità rẹ kí o sì béèrè ìmọ̀ràn nípa ohunkóhun tí kò bá dá ọ lójú.

© Macmillan Cancer Support, February 2020. 3rd edition. MAC15200_E03_Yoruba. Àgbéyẹ̀wò tí ó kàn tí a ní lọ́kàn ní Oṣù Kejì, Ọdún 2023. Macmillan Cancer Support, àjọ aláanú tí a fi orúkọ rẹ̀ sílẹ̀ ní England àti Wales (261017), Scotland (SC039907) àti the Isle of Man (604). A nṣiṣẹ́ ní Northern Ireland bákan náà.

Tí o bá ní èyíkèyìí nínú àwọn àmì inú ìwé ìléwọ́ yìí, gba ìmọ̀ràn láti ibi iṣẹ́ dokità tàbí nọọsì rẹ. Iwọ ko padanu akoko ẹnikẹni. Wọ́n wà níbẹ̀ láti ṣe ìrànlọ́wọ́.

Tí o bá ní ìfòyà nípa ṣíṣe àyẹ̀wò àmí kan, pè wá sórí 0808 808 00 00.

NJE O NI AAMI KANKAN?

Ti o ba ni awọn ami tabi awọn aami aisan, jẹ ki dokita rẹ ṣayẹwo wọn.

Fun atilẹyin, itọsọna tabi alaye diẹ sii, pe Macmillan ọfẹ lori **0808 808 00 00**, ọjọ meje ni ọsẹ, lati ago mẹjọ owurọ si ago mẹjọ ni alẹ, tabi se abewo si **macmillan.org.uk**

© Macmillan Cancer Support, February 2020. 3rd edition. MAC15200_E03_Yoruba. Atunyẹwo igbero ti o tẹle ni osu keji 2023. Atilẹyin akàn Macmillan, ifẹ ti a forukọsilẹ ni England ati Wales (261017), Scotland (SC039907) ati Isle of Man (604). ti o tun nṣiṣẹ ni Northern Ireland.